

Tilburg University

De dood in de pot van Damme, E.E.C.

Published in:
Algemeen Dagblad

Publication date:
2002

Document Version
Peer reviewed version

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
van Damme, E. E. C. (2002). De dood in de pot. *Algemeen Dagblad*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

DE DOOD IN DE POT

“Voetbal is oorlog” zei de generaal in de tijd dat we internationaal nog meetelden. Tegenwoordig is voetbal vooral “big business” en speelt de strijd zich hoofdzakelijk achter de schermen af, waarbij het product voetbal van diverse kanten tegelijk wordt aangevallen.

Deze week liet de NMa, onze kartelwaakhond, weten dat de clubs hun voetbalrechten vanaf volgend seizoen niet meer gezamenlijk mogen verkopen. Op de andere vleugel heeft de Europese Commissie de aanval op de gemeenten ingezet die, middels steun aan de plaatselijke clubs, het spel zouden vervalsen. AZ en de gemeente Alkmaar stonden deze week al voor de rechter om zich tegen de aantijging van concurrentievervalsing te verdedigen.

Ondertussen gaat het met ons voetbal helemaal niet goed. In het Oranje van deze week was slechts een enkele speler opgenomen die we in onze eigen competitie kunnen bewonderen. Alleen dankzij ontzettende mazzel hebben we nog één vertegenwoordiger in de “Champions League”. Jong Oranje verloor kansloos van Duitsland. Veel clubs draaien met verlies, totaal meer dan 25 miljoen per jaar, en de begrotingen moeten verder naar beneden. Heeft het betaald voetbal in Nederland nog toekomst?

Bij de NMa kan het ze klaarblijkelijk niet veel schelen. In ieder geval lijken ze daar geen verstand van sport te hebben. De NMa vindt het collectief verkopen van de uitzendrechten van live wedstrijden kartelvorming en wil het daarom verbieden. Volgens de gebruikelijke economische wetten beperken kartels het aanbod om zo de prijs op te drijven, wetten die volgens de NMa ook voor voetbal gelden. Bij 18 clubs in de Eredivisie zouden immers 306 wedstrijden live uitgezonden kunnen worden, maar Canal+ beperkt het aanbod tot 44 wedstrijden van de topclubs. Volgens de NMa zou individuele verkoop tot een groter aanbod leiden. Net of iemand op meer wedstrijden op TV zit te wachten.

Feit is dat er alleen vraag is naar wedstrijden van de topclubs. Bij individuele verkoop zullen Ajax, Feyenoord en PSV er dus op vooruit gaan, terwijl alle andere clubs minder inkomsten zullen hebben. Dit zal de spanning in de competitie, voor zover die nu überhaupt nog aanwezig is, nog verder verminderen. Minder spanning impliceert minder toeschouwers en minder inkomsten. Minder inkomsten voor de clubs betekent minder geld voor de spelers, die dus nog eerder naar het buitenland zullen vertrekken. Dit leidt weer tot lagere kwaliteit van het product, nog weer minder belangstelling, etc. Een neerwaartse spiraal die niet te stoppen is.

Dat voetbal business is leidt geen twijfel, het is echter ook geen gewone markt. Het spel is pas interessant als het spannend is, hetgeen vereist dat de teams ongeveer gelijke kracht hebben. De NMa denkt dat "een zeker sportief evenwicht" voldoende is om een aantrekkelijke competitie te hebben. Absoluut evenwicht is echter noodzakelijk, zoals ook de Formule 1 laat zien. Baas Ecclestone legt zijn teams allerlei beperkingen op om spannende wedstrijden te garanderen. Ferrari is echter net iets rijker (en dus beter) dan de rest, en daarmee valt de hele spanning weg. In de VS realiseert men zich wel het belang van "competitive balance", daar is de sport van het kartelverbod uitgezonderd.

Twee collega's van mij, Sonia Falconieri en Fred Palomino, hebben onderzocht waar de Nederlandse voetballiefhebber echt bij gebaat is. Wanneer is collectieve verkoop van rechten beter voor de welvaart? Hun analyse is gebaseerd op de aanname dat het aantal kijkers toeneemt naarmate de kwaliteit van de spelers, of de spanning in de wedstrijd hoger is. Zij onderscheiden drie effecten: bij gezamenlijk verkoop hebben teams meer onderhandelingsmacht, een grotere prikkel om in kwaliteit te investeren, en kan, door de gezamenlijke pot verstandig te verdelen, de spanning in de competitie gehandhaafd blijven.

De NMa beschouwt alleen het eerste effect. Mijn collega's concluderen echter dat, in kleine competities waarin relatief weinig geld te verdelen is, de andere effecten domineren. Hun conclusie is bijgevolg dat we in Nederland gebaat zijn bij collectieve

verkoop van de rechten. Ik heb de heer Kist het artikel ondertussen toegestuurd. Misschien kan hij het dit weekend bestuderen, de wedstrijden zijn toch weer saai.

Eric van Damme

The Dutch competition authority (NMe) has argued that the collective sale of broadcasting rights for soccer matches by the Dutch clubs is anti-competitive and should be forbidden. Based on a CnER DP by Sonia Falconeri and Fred Palomino, I argue that collective sale is more likely to maintain a competitive balance, hence, is welfare improving and should be allowed.